

גבורת מרדכי
בית כנסת ומרכז קהילתי תורני

חדש בחדש מידעון קהילתי

www.gvuratmordechai.com
gvuratmordechai@013net.net

257

מרכז קהילתי תורני
בית כנסת "גבורת מרדכי"
רח' הרצוג 32 גבעתיים

עורכים: י. אורון, י. ארגמן, ח. בן-כוכב, צ. זר כבוד, מ. טוכפלד

בס"ד שנה כ"ב, אייר-סיוון תש"ע

בשעה שעלה משה למרום הרב אברהם וסרמן

בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבש"ע מה לילוד אישה בינינו? אמר להן: לקבל תורה בא. אמרו לפנינו: חמודה שגנוזה לך... אתה מבקש ליתנה לבשר ודם?... אמר לו הקב"ה למשה: החזר להן תשובה. אמר לפנינו: רבש"ע, מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם. אמר לו: אחוז בכיסא כבודי וחזור להן תשובה... אמר לפנינו: רבונו של עולם, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (שמות כ') "אנכי ה' אלהיך אשר הוציאתיך מארץ מצרים". אמר להן: למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם? שוב מה כתיב בה "לא יהיה לך אלהים אחרים". בין עמים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה? שוב מה כתיב בה "זכור את יום השבת לקדשו" כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות?... שוב מה כתיב בה "לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב" – קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם? מיד הודו לו להקב"ה... מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר (תהילים סח): עלית למרום, שבית שבי, לקחת מתנות באדם, בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות. אף מלאך המות מסר לו דבר, שנאמר (במדבר יז) "ויתן את הקטורת ויכפר על העם" ואומר: "ויעמוד בין המתים ובין החיים" וגו' אי לאו דאמר ליה מי הוה ידע? (שבת פח-פט).

למעשה, הויכוח היה נראה אבוד מראש. מה לילוד אישה בין מלאכים? כיצד הוא סבור לקבל תורה שהיא כה קדושה ועליונה? כיצד מטיל עליו הקב"ה את המשימה הבלתי אפשרית להשיב תשובה למלאכי השרת העלולים לשרוף אותו בהל פיהם?

מצד שני, אפשר וצריך לשאול – מה חשבו המלאכים? האם לא ידעו שבתורה כתובים איסורי עבודה-זרה, מצוות כיבוד אב ואם ויציאת מצרים?

נראה שהויכוח מתנהל בשתי רמות. המלאכים מדברים על התורה במימד העליון-המלאכי שאותו הם מכירים. שם התורה קדושה ונשגבה ומשמעות המילים כנראה לא כפי שאנחנו מבינים אותה.

התורה כפי שהיא ניתנת לבני אדם, מתמודדת עם בעיותיהם הקשות, עם היותם בבית עבדים שקועים במ"ט שערי-טומאה ועם האתגר לכבד הורים. התורה כפי שהיא יורדת לעולם באה באמת לא מחמת עליונות על המלאכים, אלא מחמת שאנחנו נחותים מהם בהיותנו בשר ודם ובעלי יצרים.

המלאכים יודעים שירידת התורה לעולם נעשית כשהיא מתלבשת בלבושיו של העולם, על בעיותיו וסיבוכיו. זאת הם רוצים למנוע, שהרי האדם נכשל פעמים רבות ואינו עומד במשימה.

אבל במחשבה עמוקה יותר, עליונותנו דווקא בזה. האפשרות להביא תורה כה קדושה עד עמקי המציאות הירודה של עולמנו החומרי הינה אתגר, שרק אנו בני האדם מסוגלים לשאת על כתפינו הדלות. החיסרון הפך ליתרון. לא פלא הוא שבסיומו של אותו ויכוח מתארים חכמים כיצד המלאכים מודים למשה עד כדי שאפילו מלאך המוות נותן לו מתנה ומצייד אותו בסגולת הקטורת המצילה מן המגפה, בבואו להוריד תורה לעולם.

כלומר, בשונה ממה שאנו לעתים סבורים, היצרים האנושיים אינם סיבה למה לא לקיים את התורה, אדרבא הם סיבה למה להתמודד ולקבל הארה גבוהה ועליונה של תורה, לתקן ולהעלות את מצבנו האנושי לרמה כזו שגם המלאכים אינם מסוגלים להגיע אליה.

לאור הזיכרונות... ליום ירושלים יוסף סגל (ספליה)

ארבעים ושלוש שנים חלפו עברו, מאותו הלילה בין גדרות התיל בשטח ההפקר שבין רחוב שמואל הנביא לדרך שכם בירושלים.

בין הפגזים והכדורים הזוהרים החולפים נמוך כל כך, כמעט נוגעים בקרקע, אתה מתקדם מהר במורד האפל, זוחל ונושם את השדה השרוף. עוד חמישים מטר ואתה בתוך מחסה. "הבית השרוף" קראו לו.

אפשר לנוח לרגע לפני שממשיכים אל הלא נודע.

בחצר הבית מראה נורא. שבע גופות של לוחמים מונחות זו ליד זו, עוד לא כיסו אותן. אתה מזהה פרצופים מוכרים. חברים. הם היו איתך שנים בגדוד מיום שהוקם. הם היו איתך בימי הכוננות הארוכים. רק לפני רגעים הם עברו בפרצה. עוד רגע יוסי המג"ד מגיע, חברה ממשיכים.

השחר עולה ואנו בצד השני של ירושלים. לאחר התופת של הלילה פתאום שקט.

פלוגה ג' מובילה בטור לאורך דרך שכם. ממול מצד שמאל מסגד, מתוך הצריח יורה צלף כדור בודד ואחד מחברי נופל. "יוסי, משם יורים! תיזהר" הוא אומר, ונדם.

הדרך רצופה ירי צלפים, מנסים לפרוץ לתוך הבתים, האויב משלשל רימונים בחדר המדרגות. עוברים לבית הבא. מתקרבים ל"סמטת המוות", חבר מחלץ חבר, יש נפגעים רבים. מורדי וליזרקה נהרגים.

עוברים דרך בית הקברות, מנסים למצוא מחסה מאחורי מצבות נמוכות. יורים מהחומה שממול. גץ נהרג. ממשיכים מבית לבית מול שער הפרחים.

רגע, עצור! מה אתה חוזר על הסיפור? רק אתמול סיפרת. כנראה שאתה מזדקן, מספר שוב ושוב אותו סיפור.

כן, אני חוזר למסלול כל שנה, פעם עם חיילים מפרויקט תלפיות, חברים של אלעד נכדי, ופעם עם תלמידים. הכל חוזר. פה נהרג רענן, פה נהרג אמנון חרודי. כאן רמי וכאן דני.

בכל שנה נפגשים חברים ליד האנדרטה של הגדוד, קצת כבדים יותר, בלורית לבנה ואיתם נכדים צעירים. הם באים לשמוע שוב על אותם עשרים ושישה לוחמים מחטיבת הצנחנים שזכו בעיטורי גבורה מופת ועוז. רבים היו יוצאי הנח"ל המוצנח. בני קיבוצים. הלוחמים לא חושבים שיום ירושלים הוא החג של הדתיים. הם באים. חיבוקים, נשיקות, מספרים חוויות. מבטיחים: לשנה הבאה בירושלים.

להתראות...

זהירות של חכמים בענייני צבא ומדינה יוסף שטח

מקובלני מבית אבא שיש לנהוג כבוד רב ברבנים, וכך אני נוהג כל ימי. לאחרונה נתפרסמו מאמרים, שלא בנושאי הלכה, מאמרים בנושאי פוליטיקה וביטחון, שיש בהם כדי לגרום נזק למדינה. אי לכך, חשתי שאין מנוס מלחרוג ממנהגי ולהגיב על דבריהם.

גם במאמרים של רב הקהילה, האחד, תחת כותרת "נחש הממלכתיות", התייחס הרב ברמזים ל"ממלכתיות שהכזיבה", וקרא "לכתת את נחש הממלכתיות", שבר שהמשכו, לדעתי, הוא אי ציות למוסדות המדינה והצבא. בלי ממלכתיות אין מדינה ובלעדיה אין ביטחון לקיום.

במאמר אחר על "פוליטיקה אלוקית" נטען שלא רק מומחה, אלא גם רב יכול להביע דעה. לעניות דעתי, השאלה אינה אם מותר להביע דעה, ודאי שלכל אחד מותר, אך האם דעת רב בעניין שאינו הלכתי היא כדעת תורה? האם הכל הלכה? אין נביאים כיום! צוין שרבי עקיבא תמך במרד בר-כוכבא, אך דעת חכמים לא היתה נוחה מהמרד, והם צדקו – המרד גרם לחורבן יהודה ולאובדן מאות אלפי יהודים, שלולא פרץ היו היום מיליונים. נטען שהמומחים חלוקים ביניהם. נכון, אך מחלוקת רופאים אינה נותנת לגיטימציה להביע דעה רפואית כמומחה למי שאינו מומחה ברפואה. אפשר ללמוד נושא, אך גם אז לעולם לא ידע אורח רגיל מה שחבר המטכ"ל יודע ורואה.

לא נכון היה לומר לאנשי גוש קטיף "היה לא תהיה". לא נכון היה לקרוא ליהודים לפני מלחמת העולם השנייה שלא לעלות לארץ ישראל. מכאן חובת הזהירות. מי יכול לשאת באחריות זו, ומדוע לקחת אחריות שאין מחויבים בה?

■ התגובה המלאה ושני מאמרי הרב מופיעים באתר הקהילה (חלון מאמרים).

ואף על פי כן – "אשת חיל מי ימצא" נתן שפטלוביץ

שנינו בתפילת שחרית הנאמרת בימי ב' ו-ה' בהכנסת ספר תורה להיכל:

"יהי רצון מלפני אבינו שבשמיים
לקיים בנו חכמי ישראל הם ונשיהם
ובניהם ובנותיהם... בכל מקומות
מושבותיהם ונאמר אמן".

ידוע לנו על נשים חכמות ונביאות (שבע במספר) שקמו בישראל. לפיכך לא ברורים לי

הדגל הורד לחצי התורן על ידי חניכי בני-עקיבא, את אבוקת הזיכרון הדליקה רבקה, אחותו של ספי שאומן הי"ד, תפילת "זכור" נאמרה על ידי מ. טוכפלד, שיר לזכרם הוקרא על ידי יוכבד אורון. נשאו דברים רב הקהילה, הרב אברהם וסרמן, ואורח הכבוד חבר הכנסת זבולון אורלב.

תפילת "אל מלא רחמים" נאמרה על ידי החזן עוזי שפץ, הקדיש נאמר על ידי אברהם בר-שלום, אביו של סגן אוריה הי"ד. בשירת "אני מאמין" ו"התקווה" הסתיים הטקס.

לקראת **חג מתן תורה נכיר את "חצרות החסידים"** עם גיל כהן-מגן, שכצלם עיתונות יאפשר לנו להכיר ולהתקרב למסורת חיים יהודית אידופאית מאז המאה ה-18 שעדיין נהוגה בקבוצות מסוימות, סגורות בתוך עצמן, ומהוות גוון ייחודי מאז קיבלנו תורה מסיני. האירוע מתוכנן ליום חמישי, אור לרח' סיוון, ה-13.5.10.

זו לא שאלה של גיל!

סיכום עונת החורף במועדון "אחיעזר" יהושע בן-זאב

עונת החורף במועדון "אחיעזר", על 22 מפגשים, סרטית וסיורית הסתיימה, ואנו מביטים בסיפוק על המגוון הגדול של הפעילות.

בין הבולטים במרצים היה שר הביטחון לשעבר, משה ארנס, שהציג את ספרו "דגלים מעל הגטו", הבא לתקן עוול היסטורי סביב הנרטיב של מרד גטו ורשה. ארנס הדגיש את חלקם של לוחמי בית"ר ואצ"ל שנלחמו בנאצים ושכותבי העתים הסתירו את חלקם הרב. למשל, אמר ארנס, הפרטיזנים שהניפו את דגל הכחול-לבן מעל הבניין הגבוה בגטו היו לוחמי בית"ר. יצר הפלגנות הטבוע עמוק בעם ישראל בא לידי ביטוי מחריד אף שם. שני הפלגים, הסוציאליסטים מהעבר האחד ואנשי בית"ר מימין, שהיו שותפים בקרב נגד הנאצים, נלחמו ביחידות נפרדות. גם כאשר החרב החדה היתה מונחת על צווארם, סירבו לשתף פעולה, להתאחד וללחם יחדיו.

פן אחר באופי ההרצאות שלנו היה שימת דגש על נושאי בריאות ואיכות חיים בגיל המבוגר. מומחים בנושאים שונים כמו מחקרים על מחלות שונות, תזונה נכונה או חשיבות השינה העשירו את באי המועדון ונתנו כלים לאיכות חיים טובה ועשירה יותר. לא היה תחום שבו לא עסקנו. פוליטיקה (מ"מ ראש העיר מושיק גולדשטיין סיפר לנו על הנעשה מאחורי הקלעים בעירייה), בידור (השחקן יוסי סגל שעשע אותנו בסיפורי שלום עליכם), אבל

הקולות הנשמעים לאחרונה נגד מנהג "אשת חיל" של הקהילה, שהונהג לפני חמש שנים. כידוע, "בשולחן ערוך" יש הלכות תפילה, אך תקנון עמותת בית הכנסת וסדריו אינם בבחינת הלכות ואינם מופיעים ב"שולחן ערוך". סדרי בית הכנסת מנוהלים על ידי הנהלה, מועצה, גבאים שהם נבחרים על ידי הציבור. נשים הן חלק מן הציבור ועל פי כישוריהן ראוי שתהיינה שותפות מלאות בניהול.

יש לברך על יוזמת "אשת חיל" שתימשך בעתיד מדי שנה בשנה. ולראיה – ראה מגילת אסתר, מגילת רות ועוד נשים שעשו חיל בישראל.

אירועים בקהילה

"המן הרשע" קיבל השנה מנה כפולה. ילדי גבורת מרדכי שמילאו את מצוות הכאתו במסירות נפש בזמן קריאת המגילה המשיכו בהתלהבותם בפסטיבל התופים, וקיבלו את שכרם בצורת שקיות עם כיבוד קל – תודה לילדים שארזו ולכל המתופפים.

נשות הקהילה והסביבה חגגו **מופע מרגש וייחודי עם לקהת הנשים "הלל"** ששרו, ניגנו ואף חוללו.

ההופעה, בניצוחה של מירב ברנר כוונה לנשים בלבד והעבירה מסר יהודי-ישראלי אמונותי ואומנותי כאחד. באווירה חמימה ותרבותית. בקהילתנו נהוג לבלות וללמוד יחד – נשים וגברים ונשמעו קולות של אי נחת מההפרדה. אין בכוונתנו לשנות נוהג זה לעתיד, אך מתוך כיבוד נשות השומרון, רצון להיכרות הדדית ותמיכה בהן, קיימנו את האירוע בין כתלינו, והחווייה היתה חיובית כפשרה בין החוששים "ממדרון חלקלק" לבין הנהנות מהמופע נהג על פי הכלל: אחוז בזה וגם מזה אל תנח ירך.

ניתוחיו של יובל ריבלין על רקע **הקרנת קטעי סרטים ישראליים** המציגים את הישראלי מראשית הציונות, נתנה לנו תובנה וחידדה את התהליך ההיסטורי שהחל בהתכחשות לזהות היהודית הקלאסית והתכוון לבנות זהות ישראלית חדשה. תהליך זה שינה כיוון של חזרה למקורות היהודיים ונכונות לקבלת בני כל העדות, עולים וותיקים כאחד. נכנסנו בשמחה ובתקווה ליום העצמאות ה-62 עם זהות ישראלית רב ממדית זו.

כמדי שנה התקיימה **עצרת זיכרון לחללי מערכות ישראל** ובתוכם לששת בני הקהילה. העצרת נערכה באתר ההנצחה שליד בית הכנסת בהנחייתו של יצחק פורת ובהשתתפות קהל רב.

טובה גולדשמיד החליטה שאולם בית אהרון הוא אכסניה מתאימה לתמונה שהיתה ברשותה. התרומה היא בשם אחותה של טובה, רבקה קופל (רוזנבאום) ובנה אריק צבי רוזנבאום, להנצחת הבעל והאב קורט חיים רוזנבאום ז"ל, ניצול שואה יליד דיסלדורף, שניצל על ידי משפחה נוצרית בהולנד, ונפטר בניו-יורק בשנת 1966.

התמונה שנתרמה היא תוספת נאה לאולם, ותודת הקהילה ובאי בית אהרון נתונה לגב' טובה גולדשמיד ומשפחתה.

חברות זוכרות את אלה פורת ז"ל

מירי פינקל: חברתי אלה עבדה בבית הלן קלר כפקידה. מדי פעם עם סיום יום עבודתה התאמנו את הביילוי המשותף שלנו עם הילדים. יום יום בשבע בבוקר נהגנו לשוחח בטלפון. במיוחד אהבתי את סעודות ליל שבת המשותפות שלנו, פעם בבית פורת ופעם בביתנו. לפני כ- 17 שנים חלתה אלה ועברה טיפולים קשים ביותר. אלה נלחמה כלביאה והתגברה, אך כעבור שנים פרצה שוב המלחמה, ואלה הוסיפה להילחם בגבורה עד שנוצחה... אני מרגישה יום יום בחסרונה...

חנה סדן: הכרתי את אלה בפגישותינו היומיומיות בתחנת האוטובוס בדרך לעבודה. אהבתי את פניה היפות ואת אישיותה הנעימה. לימים, כאשר חלתה, ביקרתי לפעמים בביתה הנאה. היא היתה אמיצה ואופטימית, נלחמה וקיוותה לטוב.

גילה וקסלר: אלה חברתי הלוחמת האמיצה. כשקמתי מ"שבעה" על אורי ז"ל הלכתי אליה כדי שתנחמני ותחזקני. מצאתי חברה לוחמת, חולה אבל אופטימית, חולה ומעריכה ואוהבת את החיים.

וכך נתנה לי אלה כוחות להמשיך. כזאת היתה אלה. אלה נלחמה על חייה במשך שנים, ליוויתי אותה עד ימיה האחרונים. חייה התארכו בגלל אהבתה את החיים עד שכוחה תש - הגיע הזמן לנוח.

נוחי בשלום, חברתי!

כוס תנחומים

למשפחת הולנדר

לפטירת הבעל - ליאו ז"ל

למשפחות עזרא ולבנברג

לפטירת האם והדודה - חיה שרייר ז"ל

מן השמיים תנחמו

ההרצאה הכי משמעותית היתה - הגיל הביולוגי מול הגיל הכרונולוגי. אנו מציידנו הוכחנו כי הגיל הנפשי והרוחני גובר על שניהם...

תודה לחברות חנה שטרן, חנה בן-כוכב ויוכבד אורון שבלעדיהן היינו נכנעים, אולי, לגיל הביולוגי או הכרונולוגי...

תודה מיוחדת לפרופ' יהושע שוורץ על הרצאתו המלומדת בנושא "לבוש הולם בבית הכנסת", ובנוסף לכך, על תרומתו הייחודית להעשרת חיי התרבות והרוח של הקהילה.

השמחה במעונם איחולים

לנישואי הנכדה	למשפ' אורון
להולדת הנין	למשפ' ביר
להולדת הבת	למשפ' ועקנין
להולדת הנין	למשפ' וקסלר
להולדת הנכד	למשפ' זיו
להולדת הנינה	למשפ' זיסהולץ פרידמן
להולדת הנכדה	למשפ' זר כבוד
להולדת הנכדים-התאומים	למשפ' לקריץ
לנישואי הנכד והנכדה	למשפ' מתוסוב
לנישואי הנכד	למשפ' פרל
להולדת הנין	למשפ' קייזר
לבר מצוה של הבן	למשפ' רוטנברג
להולדת הנינות	למשפ' שטרן ליפו ושרה

מזל טוב!

יצירה אומנותית מאריחי קרמיקה

באולם בית אהרון

היצירה נתרמה על ידי הגב' טובה גולדשמיד, מורה לפעילות גופנית לנשים במסגרת מועדון אחיעזר.

תמונת הקרמיקה, שהיא בעלת מוטיבים יהודיים, נעשתה בארה"ב בשנות החמישים של המאה הקודמת על ידי אמון בלתי ידוע.

